

SDG Compass

**Útmutató a Fenntartható Fejlődési Célok
üzleti megvalósításához**

Developed by:

United Nations
Global Compact

wbcsd

Földünk súlyos gazdasági, társadalmi és környezeti kihívásokkal néz szembe.

Ezek leküzdésére a Fenntartható Fejlődési Célok (Sustainable Development Goals; SDG-k) az egész világra kiterjedő prioritásokat és törekvéseket fogalmaznak meg a 2030-ig tartó időszakra.

A célok teljesítése példátlan lehetőséget nyújt a mélyszegénység felszámolására és a világ fenntartható pályára állítására.

A kormányok már világszerte elfogadták ezeket a célokat. Most itt az idő, hogy az üzleti szektor is cselekedjen.

Az SDG Iránytű ismerteti a Fenntartható Fejlődési Célok üzleti tevékenységre gyakorolt hatását, valamint eszközöket és útmutatást kínál arra, hogy hogyan lehet a fenntarthatóságot beépíteni az üzleti stratégiába.

A Fenntartható Fejlődési Célok (SDG-k)

Tartalom:

Oldal

Vezetői összefoglaló		Miért fontosak a Fenntartható Fejlődési Célok az üzleti szektor számára?	4
		Mi az SDG Iránytű?	5
	1. lépés A Fenntartható Fejlődési Célok megértése		6
		Mik azok a Fenntartható Fejlődési Célok?	7
		Az üzleti relevancia megértése	8
		A vállalatok alapvető felelőssége	10
	2. lépés Prioritások meghatározása		11
		Az értéklánc feltérképezése és a hatásterületek azonosítása	12
		Indikátorok kiválasztása és adatgyűjtés	14
		Prioritások meghatározása	15
	3. lépés Célok kitűzése		16
		A célkitűzések körének megállapítása és a teljesítménymutatók kiválasztása	17
		A kiindulópont meghatározása és a céltípus kiválasztása	18
		Ambíciós célok kitűzése	18
		A Fenntarthatósági Célok iránti elköteleződés kommunikálása	20
	4. lépés Integráció		21
		A fenntarthatósági célok rögzítése	22
		A fenntarthatósági szempontok beillesztése a működés minden területén	23
		Partnerségek kialakítása	24
	5. lépés Jelentéstétel és kommunikáció		25
		Hatékony jelentéstétel és kommunikáció	27
		A Fenntartható Fejlődési Célok teljesítésének kommunikálása	28

➤ Miért lényegesek a Fenntartható Fejlődési Célok az üzleti szektor számára?

A Fenntartható Fejlődési Célok (SDG-k) az egész világra kiterjedő fenntartható fejlődési prioritásokat és törekvéseket fogalmaznak meg a 2030-ig tartó időszakra és globális erőforrásokat mozgósítanak a közösen elfogadott célok és célkitűzések érdekében. A Célok világszerte cselekvésre szólítják fel a kormányzatokat, az üzleti szférát és a civil társadalmat a szegénység felszámolására, az emberhez méltó életkörülmények és mindenki számára egyenlő lehetőségek biztosítására a Föld eltartóképességének határain belül.

A Millenniumi Fejlesztési Céloktól (Millennium Development Goals; MDG-k) eltérően, a Fenntartható Fejlődési Célok (SDG-k) egyértelműen felszólítják az üzleti szektor minden képviselőjét, hogy a fenntartható fejlődés kihívásainak kezelése érdekében kreatív és innovatív megoldásokat alkalmazzanak.

A Fenntartható Fejlődési Célokat a legtöbb kormány elfogadta, azonban sikerük a tetteken és a résztvevők összefogásán múlik.

A Fenntartható Fejlődési Célok lehetőséget nyújtanak olyan üzleti megoldások és technológiák fejlesztésére és bevezetésére, amelyek a világ legnagyobb fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kihívásaira adnak választ.

Ahogy az SDG-k alakítják a társadalmi fejlődés globális menetrendjét, közben lehetőséget biztosítanak a vezető vállalatoknak, hogy megmutassák a társadalmat és a Földet érő negatív hatásai csökkentése és pozitív hatásai maximalizálása révén, üzleti tevékenységük hogyan segíti a fenntartható fejlődést.

Az üzleti szektor létfontosságú partner a Fenntartható Fejlődési Célok elérésében. A vállalatok fő tevékenységükön keresztül tudnak hozzájárulni a célok eléréséhez és világszerte arra kérjük őket, hogy mérjék hatásaikat, tűzzenek ki ambíciózus célokat és átláthatóan kommunikálják elért eredményeiket.

Ban Ki-moon,
az Egyesült Nemzetek
Szervezetének főtitkára

A vállalatok számára is releváns, a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos témakörök széles spektrumának lefedésével – mint például a szegénység, egészségügy, oktatás, klímaváltozás és környezeti ártalmak – a Fenntartható Fejlődési Célok segíthetnek az üzleti stratégiákat a globális prioritásokhoz igazítani. A vállalatok az SDG-ket átfogó keretként használhatják az üzleti stratégiájuk, céljaik és aktivitásaik tervezésénél, irányításánál, kommunikálásánál és jelentés tételénél, egy sor előnyhöz juttatva a vállalatot, mint például:

➤ Jövőbeli üzleti lehetőségek azonosítása

Az SDG-k célja, hogy az állami és magánberuházásokat az általuk megfogalmazott kihívások felé irányítsák. Ezáltal az innovatív megoldásokat és formabontó változásokat kínáló vállalatoknak növekvő piacot biztosítanak.

➤ A vállalati fenntarthatóság értékét növelik

Mára már köztudott, hogy a vállalatoknak üzletileg is megéri a vállalati fenntarthatósággal foglalkozni, a Fenntartható Fejlődési Célok tovább erősíthetik a vállalatok gazdasági ösztönzőit, hogy forrásaikat hatékonyabban használják, vagy – ahogy a külső hatások egyre inkább beépülnek a vállalatok belső működésébe – fenntarthatósági szempontból is előnyösebb alternatívákat keressenek.

➤ Az érintettekkel tartott kapcsolatok megerősítése és lépéstartás a szabályozások fejlődésével

A Fenntartható Fejlődési Célok mind az érintettek elvárásait, mind pedig a nemzetközi, nemzeti és regionális szinten megjelenő, jövőre vonatkozó szabályalkotási irányokat is tükrözik. Azok a vállalatok, melyek prioritásaikat az SDG-khez igazítva határozzák meg, erősíthetik az ügyfeleik, munkavállalóik és más érintettek elkötelezettségét, míg a többiek növekvő jogi és reputációs kockázatnak teszik ki magukat.

➤ Társadalmi és piaci stabilizáció

Az üzlet nem lehet sikeres hanyatló társadalmakban. A Fenntartható Fejlődési Célok elérésére irányuló befektetések támogatják a sikeres üzlet olyan alappilléreit, mint például a szabályozott piac, az átlátható pénzügyi rendszerek és a korrupciómentes, jól irányított intézményrendszerek.

➤ Közös nyelvhasználat és célmeghatározás

A Fenntartható Fejlődési Célok egységes cselekvési keretrendszert és nyelvezetet jelölnek ki, amely segíti a vállalatokat, hogy hatásaikról és teljesítményükről következetesebben és hatékonyabban tudjanak kommunikálni az érintettek irányába. A célok az egymást jól kiegészítő partnerek egymásra találását segítik, hogy a világ legsürgetőbb társadalmi kihívásaira együtt keressenek választ.

➤ Mi az SDG Iránytű?

Az SDG Iránytű célja, hogy segítsen a vállalatoknak a Fenntartható Fejlődési Célokhoz igazítani üzleti stratégiáikat, valamint mérni és irányítani a célokhoz való hozzájárulásukat.

Az útmutató öt lépést tartalmaz, melyek segítenek a vállalatoknak maximalizálni a Fenntartható Fejlődési Célok teljesüléséhez való hozzájárulásukat. Továbbá, segíthet a vállalatoknak stratégiai irányaik meghatározásában vagy finomhangolásában, attól függően, hogy hol tartanak abban a folyamatban, melynek során biztosítják, hogy a fenntarthatóság fő üzleti tevékenységük része legyen.

Az SDG Iránytű öt lépése azon felismerésen alapszik, hogy minden vállalat köteles a vonatkozó jogszabályoknak eleget tenni, a nemzetközileg elfogadott legalapvetőbb követelményeknek megfelelni és minden emberi jogot érintő negatív hatásukat prioritásként kezelni.

Az SDG Iránytű elsősorban nagy multinacionális vállalatok számára készült. Azonban kis- és középvállalkozások, valamint egyéb szervezetek szintén bátran használhatják, hogy ötletet merítsenek, illetve ott, ahol szükséges alkalmazzák a benne foglaltakat. Intézményi szintű felhasználásra lett kialakítva, de szükség szerint termék-, telephely-, divízió- vagy regionális szinten is alkalmazható.

Az SDG Iránytű 5 lépésből áll, amelyek mindegyikével egy külön fejezet foglalkozik:

01 Fenntartható Fejlődési Célok megértése

Első lépésben segíti a vállalatokat a Fenntartható Fejlődési Célok megismerésében.

02 Prioritások meghatározása

Összefoglalja a Fenntartható Fejlődési Célok nyújtotta legfontosabb üzleti és kockázatsökkentési lehetőségeket, és a vállalatokat arra bátorítja, hogy prioritásaikat az egész értékláncukat átívelő, az SDG-ket pozitív vagy negatív irányban befolyásoló, valamint a jelenlegi és jövőbeli hatásokat is figyelembe véve határozzák meg.

03 Célok kitűzése

A célok kitűzése az üzleti siker szempontjából kritikus fontosságú, mivel támogatja a közös prioritásokat és a jobb teljesítményt a szervezeten belül. A vállalat céljainak az SDG-khez való igazításával a vezetéség megmutathatja a fenntartható fejlődés iránti elkötelezettségét.

04 Integráció

A fenntarthatósági szempontok integrálása a fő üzleti tevékenységbe és irányításba, valamint a célkitűzések beágyazása a működés különféle területeibe alapvető fontosságú a célok elérése érdekében.

A közös célok követése vagy rendszerszintű változások létrehozása érdekében a vállalatok egyre inkább törekednek jó partnerkapcsolatok kialakítására az értékláncon keresztül és az iparágon belül, valamint kormányzati szervekkel és a civilszervezetekkel egyaránt.

05 Jelentéstétel és kommunikáció

A Fenntartható Fejlődési Célok lehetővé teszik, hogy a vállalatok közös indikátorok használatával és közös prioritások meghatározása mentén jelentést készítsenek fenntarthatósági teljesítményükről. Az SDG Iránytű arra ösztönzi a vállalatokat, hogy építsék be az SDG-ket az érdekelt felek felé történő kommunikációs és jelentéstételi gyakorlataikba.

1. lépés

A Fenntartható Fejlődési Célok megértése

Első lépésként fontos megismerni a Fenntartható Fejlődési Célokat és hogy milyen lehetőségeket és kötelezettségeket jelentenek az üzleti vállalkozások számára.

A Fenntartható Fejlődési Célok arra hívják fel a vállalatok figyelmét, hogy befektetéseiken, saját fejlesztésű megoldásaikon és alkalmazott üzleti gyakorlataikon keresztül elősegítsék a fenntartható fejlődés megvalósulását. A célok arra ösztönzik a vállalatokat, hogy negatív hatásaik csökkentése mellett fokozzák a fenntartható fejlődés programhoz való pozitív hozzájárulásukat.

Az SDG-k elérésében nagy szerepet játszik, hogy a vállalatok világszerte milyen intenzitással és sebességgel fejlesztenek ki fenntarthatóbb és befogadóbb üzleti modelleket. Ugyanakkor, minden vállalatra hatással vannak azok a kihívások, amelyekre az SDG-k rámutatnak.

Ebben a lépésben feltárjuk, hogy mik a Fenntartható Fejlődési Célok, honnan erednek, hogyan válhatnak a vállalatok hasznára és hogyan épülnek már létező üzleti kötelezettségvállalásokra:

➤ Mik azok a Fenntartható Fejlődési Célok?	7
➤ Az üzleti relevancia megértése	8
➤ A vállalatok alapvető felelősségei	10

➤ Mik azok a Fenntartható Fejlődési Célok?

Az egész világra kiterjedő cselekvési tervek: 2000 és 2015 között a Millenniumi Fejlesztési Célok (MDG-k) fontos fejlesztési keretet biztosítottak és számos olyan területen sikert értek el, mint például a szegénység csökkentése vagy az egészségügy és oktatás fejlesztése a fejlődő országokban.

Az SDG-k a Millenniumi Fejlesztési Célok utódjaként kiterjesztik azokat a kihívásokat, melyekre választ kell találni a szegénység felszámolásához. Emellett magukba foglalnak számos, a fenntartható fejlődés gazdasági, társadalmi és környezeti dimenzióin átívelő és összekapcsolódó kérdést is.

Az SDG-k az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) történetében kétségtelenül az eddigi legátfogóbb folyamatnak a részeként születtek meg, amelyet a világ minden részéről, minden társadalmi szektorból tényleges hozzájárulás és együttműködés jellemzett. Csak az ENSZ Globális Megállapodásán (UN Global Compact) keresztül több mint 1500 vállalat járult hozzá a folyamat-hoz inputjaival és tanácsaival.

A célok egyetemesen alkalmazhatóak fejlődő és fejlett országokban egyaránt. A kormányzatok felé elvárás, hogy a célokat úgy fordítsák le nemzeti cselekvési tervvé, szabályzókká és ösztönzőkké, hogy azok tükrözzék az adott ország adottságait és lehetőségeit.

Bár az SDG-k első sorban a kormányokhoz szólnak, ugyanakkor arra is tervezték őket, hogy szervezetek széles körét szólítsák meg és egy közös keretrendszeren belül segítsék kialakítani a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos prioritásokat és törekvéseket.

A legfontosabb pedig, hogy a Fenntartható Fejlődési Célok elismerik, hogy a magánszektornak kulcsfontosságú szerepe lehet és kell, hogy legyen a Célok elérésében.

Fenntartható fejlesztési célok

- 1 Megszüntetjük a szegénység valamennyi formáját világszerte.
- 2 Véget vetünk az éhínségnek, élelmezésbiztonságot és javuló táplálékellátást teremtünk és előmozdítjuk a fenntartható mezőgazdaságot.
- 3 Egészséges életet és jól-létet biztosítunk mindenkinek minden életkorban.
- 4 Esélyegyenlőséget, általános hozzáférést biztosítunk a minőségi oktatáshoz, és mindenkinek elérhetővé tesszük az élethosszig tartó tanulás lehetőségét.
- 5 Megteremtjük a nemek közti egyenlőséget és megerősítjük a nők és lányok helyzetét.
- 6 Biztosítjuk a fenntartható vízgazdálkodást, a vízhez és az alapvető higiéniai ellátásokhoz való hozzáférést mindenki számára.

- 7 Mindenkinek hozzáférést biztosítunk a megfizethető, megbízható, fenntartható és modern energiához.
- 8 Ösztönözzük a tartós, befogadó, fenntartható gazdasági gyarapodást, a teljes és eredményes foglalkoztatást és a tisztességes munkát mindenki számára.
- 9 Teherbíró infrastruktúrát építünk, ösztönözzük a befogadó, fenntartható iparosodást, és támogatjuk az innovációt.
- 10 Csökkentjük az országok közötti és az azokon belüli egyenlőtlenségeket.
- 11 A városokat és emberi településeket befogadóvá, biztonságossá, alkalmazkodóvá, állóképessé és fenntarthatóvá tesszük.
- 12 Biztosítjuk a fenntartható fogyasztást és termelést.
- 13 Sürgősen cselekszünk a klímaváltozás és hatásainak leküzdése érdekében.*
- 14 A fenntartható fejlesztés érdekében megőrizzük és fenntarthatóan használjuk az óceánokat, tengereket és tengeri erőforrásokat.
- 15 Védjük, helyreállítjuk, és fenntarthatóan használjuk a szárazföldi ökoszisztémákat, fenntartható erdőgazdálkodást folytatunk, leküzdjük a sivatagosodást, megállítjuk és visszafordítjuk a talajok és a biodiverzitás pusztulását.
- 16 A fenntartható fejlődés érdekében békés és befogadó társadalmakat alakítunk ki, mindenkinek biztosítjuk a jogorvoslatot és a törvény előtti egyenlőséget, és a kormányzás minden szintjén hatékony, elszámoltatható, befogadó intézményeket építünk ki.
- 17 Megerősítjük a program végrehajtásának eszköztárát, felkészítjük a „Globális együttműködés a fenntartható fejlesztésért” partnerséget.

**Elismerve azt, hogy az ENSZ éghajlat-változási keret-egyezménye az elsődleges nemzetközi és kormányközi fórum a klímaváltozásra adott globális válasz kialakítására.*

(Copyright Zlinszky, J. és Balogh, D., PPKE JÁK, Budapest 2016, in press)

Minden cél számos specifikus és megvalósítható célkitűzést ajánl fel. További információ a weboldalon: www.sdgcompass.org

➤ Az üzleti relevancia megértése

A Fenntartható Fejlődési Célok elérését célzó üzleti megoldások kidolgozása és megvalósítása által a vállalatok új növekedési lehetőségeket fognak felfedezni és csökkenteni tudják kockázataikat.

A vállalatok az SDG-ket átfogó keretként használhatják az üzleti stratégiájuk, céljaik és aktivitásaik tervezésénél, irányításánál, kommunikálásánál és a jelentéstételüknél egy sor olyan előnyhöz juttatva a vállalatot, mint például:

➤ Jövőbeli üzleti lehetőségek azonosítása

A globális fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kihívások már most is piaci lehetőségeket jelentenek azon vállalatok számára, melyek képesek innovatív és hatékony megoldásokat fejleszteni és bemutatni, mint például:

- innovatív technológiák, melyek növelni tudják az energiahatékonyságot és a megújuló energiák, az energiatárolás, a „zöld épületek” és a fenntartható közlekedés arányát;
- a hagyományos módon termelt és feldolgozott termékek helyettesítése infokommunikációs (ICT) és egyéb technológiai megoldásokkal, amelyek csökkentik a kibocsátást és a hulladékot ;
- megfelelően válaszolni a jelenleg is meghatározó, ám még jó részt kihasználatlan piacok igényeire olyan termékekkel és szolgáltatásokkal, amelyek a szegénységben élő négy milliárd ember életkörülményeit valóban javítják (beleértve az egészségügyet, oktatást, energetikát, pénzügyet és infokommunikációt).

Az SDG-k célja, hogy az állami és magánberuházásokat a célok által megjelenített kihívások felé irányítsák. Ez tovább növeli a piacot és megkönnyíti a tőkéhez való hozzájutást azon vállalatok számára, amelyek releváns technológiákat és megoldásokat tudnak nyújtani fenntartható és befogadó üzleti modelleiken keresztül.

➤ A vállalati fenntarthatóság értékének növelése

Az már ismert, hogy a vállalati fenntarthatóság beilleszthető az üzleti logikába.

A fenntarthatósági elvek értékláncba való beépítésével a vállalatok saját üzleti értékeiket tudják védeni, mialatt új értéket is képesek teremteni, például az értékesítés növelésével, új piaci szegmensek kialakításával, márkájuk erősítésével, működésük hatékonyságának növelésével, a termékfejlesztés ösztönzésével és a munkavállalói fluktuáció csökkentésével.

A kormányzatok és más szervezetek a Fenntartható Fejlődési Célok teljesítése érdekében tett globális erőfeszítései tovább erősítik a vállalati fenntarthatóság pénzügyi értéknövelő hatását, mint például:

- olyan adók, bírságok és más árazási mechanizmusok bevezetése, amelyek révén a külső hatások egyre inkább beépülnek a vállalatok belső működésébe. Ez tovább erősíti a vállalatok gazdasági ösztönzőit, hogy forrásait hatékonyabban használják, vagy fenntarthatósági szempontból előnyösebb alternatívákat keressenek;
- különösen a fiatalabb generációk értékelik a felelősségteljes és befogadó üzleti gyakorlatokat és a fenntarthatósági teljesítmény kezd a tehetségért folytatott küzdelem meghatározó tényezőjévé válni. A munkavállalói morál, elkötelezettség és termelőképesség tovább erősödhet azoknál a vállalatoknál, amelyek lépéseket tesznek a Fenntartható Fejlődési Célok elérése érdekében;
- szerte a világon a fogyasztók egyre inkább egy adott vállalat fenntarthatóság terén mutatott teljesítményére alapozzák vásárlási döntéseiket, az SDG-k tovább erősíthetik ezt a trendet.

➤ **Az érintett felekkel tartott kapcsolatok megerősítése és a szabályozások változásának követése**

Az SDG-k mind az érintettek elvárásait, mind pedig a nemzetközi, nemzeti és regionális szinten megjelenő, jövőre vonatkozó szabályalkotási irányokat is tükrözik. Azok a vállalatok, melyek prioritásaikat a Fenntartható Fejlődési Célokhoz igazítva határozzák meg erősíthetik az ügyfeleik, munkavállalóik és más érintettek elkötelezettségét, míg a többiek növekvő jogi és reputációs kockázatnak teszik ki magukat.

Azok a vállalatok, amelyek segítik az SDG-k elérését, várhatóan:

- növelik az érintetti bizalmat;
- megerősíthetik a társadalom által jóváhagyott működési engedélyüket;
- csökkenthetik a jogi-, reputációs- és egyéb üzleti kockázatokat;
- ellenállóbbá válhatnak a jövőbeli jogszabályváltozások miatt felmerülő költségek és elvárásokkal szemben.

➤ **Társadalmi és piaci helyzeti stabilizáció**

Az üzleti világ nem lehet sikeres hanyatló társadalmakban. A Fenntartható Fejlődési Célok elérésére irányuló befektetések támogatják a sikeres üzlet alapjait.

Az SDG-k sikeres teljesítése segít:

- fejleszteni az oktatást, ezzel elősegíti a szakképzett és elkötelezett munkaerő képzését;
- haladást elérni a nemi egyenlőség és a női szerepvállalás erősítésének területein, ezzel a kínai és indiai népesség nagyságával egyenlő méretű és vásárlóerejű „virtuális, feltörekvő piacot” teremtvé;
- biztosítani, hogy a világgazdaság biztonságosan működik, nem lépve túl a Földünk nyújtotta létfontosságú erőforrások – a víz, termőföld, fémek és ásványok – korlátait és ezzel fenntartva azokat a természeti forrásokat, melyekre a termeléshez a vállalatoknak szükségük van;
- támogatni az elszámoltatható és jól irányított szervezetek valamint a nyitott, szabályozott kereskedelmi és pénzügyi rendszerek kialakítását, ezzel csökkentve az üzleti kockázatokat és költségeket.

➤ **Közös nyelvhasználat és célmeghatározás**

A Fenntartható Fejlődési Célok egységes cselekvési keretrendszert és nyelvezetet jelölnek ki, amely segíti a vállalatokat, hogy hatásaikról és teljesítményükről következetesebben és hatékonyabban tudjanak kommunikálni az érintettekkel.

Mivel az SDG-k egységes prioritásokat és célokat jelölnek ki a fenntartható fejlődés minden területén, ezáltal segíthetnek a kormányzatokkal, civil szervezetekkel és más vállalatokkal való hatékonyabb partnerség kialakításában.

Világunk átalakítása: Egy 2030-ig érvényes fenntartható fejlődés keretrendszer

67. cikk, az ENSZ mind a 193 tagállama által elfogadva:

„A magánvállalkozói tevékenységek, befektetések és az innováció a termelékenység legfontosabb ösztönzői, a gazdasági növekedést és a munkahelyteremtést is beleértve. Elismerjük a magánszektor sokszínűségét a mikrovállalkozásoktól kezdve a szövetkezeteken át a multinacionális vállalatokig. Felszólítjuk az üzleti vállalkozásokat, hogy használják kreativitásukat és innovatív megközelítéseiket a fenntartható fejlődés kihívásainak megoldására.”

A vállalatok alapvető felelőssége

Az SDG Iránytű azon a felismerésen alapszik, hogy az összes vállalat – mérettől, iparágtól vagy működési területtől függetlenül – köteles a vonatkozó jogszabályoknak eleget tenni, a nemzetközileg elfogadott legalapvetőbb követelményeknek megfelelni és az egyetemes jogokat tiszteletben tartani.

Az ENSZ Globális Megállapodás (UN Global Compact) emberi jogokra vonatkozó alapelveiben is benne foglaltatik és az ENSZ üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó alapelvei is megerősítik, illetve részletezik: az emberi jogok tiszteletben tartása különbözik a vállalat emberi jogokat népszerűsítő és támogató erőfeszítéseitől.

Alapvető elvárás minden vállalattal szemben, hogy kerüljék az emberi jogok megsértését és valamennyi, saját tevékenységük vagy üzleti kapcsolatai révén felmerülő, az emberi jogok megsértésével kapcsolatos esetre választ adjanak.

Ez a felelősségvállalás nem ellensúlyozható az emberi jogok bármilyen formában történő támogatásával vagy a fenntartható fejlődés elősegítésével sem.

Az ENSZ irányadó alapelvei szerint egy vállalatnak mindig prioritásként kell kezelnie a működéséhez és értékláncához kapcsolódóan felmerülő emberi jogokat érintő kedvezőtlen hatásokat. Az ENSZ irányadó alapelvei arra is kitérnek, hogy amennyiben a felmerülő ügyek között fontossági sorrendet kell felállítani, abban az esetben elsősorban az ügyek kedvezőtlen hatásainak súlyossága alapján kell döntést hozni – vagyis, hogy milyen komoly, mekkora hatókörű és mennyire nehezen orvosolható kedvezőtlen hatásról van szó.

Elsőbbséget élveznek az emberi jogokat kedvezőtlenül befolyásoló hatások vagy kockázatok üzleti költségüktől vagy üzleti hasznuktól függetlenül.

Mindamellettt egyre inkább bizonyított, hogy az emberi jogok megsértéséből fakadó kockázatok gyakran üzleti kockázattal is járnak, és ez az együtthatás különösen erős a legsúlyosabb emberi jogi esetek hatásának vonatkozásában.

Jelenleg létező normatív keretek, alapelvek és iránymutatások

Az elmúlt néhány évtizedben az üzleti szektor, a kormányzatok, a civil társadalom és a véleményvezérek közti párbeszéd formálta a felelős és etikus üzleti magatartás nemzetközi kereteit, alapelveit és iránymutatásait.

A minden vállalatra egyetemesen érvényes alapelvek listája tartalmazza:

- a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó alapelvek háromoldalú nyilatkozatát
- az ENSZ Globális Megállapodásának Alapelveit
- az ENSZ üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó alapelveit.

Ezek az irányelvek arra utasítják a vállalatokat, hogy tiszteletben tartsák az egyetemes jogokat és megfeleljenek bizonyos legalapvetőbb követelményeknek. Például, az ENSZ Globális Megállapodásának emberi- és munkajogokról, környezetről és korrupcióellenességről szóló tíz alapelve meghatározza azokat a minimum elvárásokat, melyeknek minden fenntartható fejlődés mellett elkötelezett vállalatnak meg kell felelnie. Hasonlóképp, az ENSZ üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó alapelvei megerősítik és részletezik a vállalatok emberi jogok tiszteletben tartásával kapcsolatos felelősségét.

Továbbá, számos iránymutatás van, melyeket tanácsos a vállalatoknak figyelembe venni a Fenntartható Fejlődési Célok eléréséhez való hozzájárulásuk alapjaként. Ezek közé tartozik az **ISO 26000 társadalmi felelősségvállalás szabvány** és több regionális irányelv is, például az **OECD multinacionális vállalatokra vonatkozó iránymutatása**.

A jelenleg érvényben lévő alapelvek, szabályok és iránymutatások valamint egyéb üzleti eszközök megtalálhatók a **www.sdgcompass.org** weboldalon.

2. lépés

Prioritások meghatározása

A vállalat prioritásainak meghatározása segíthet összpontosítani annak érdekében, hogy megfelelően kiaknázhassa az SDG-k által nyújtott lehetőségeket és kihívásokat.

Nem mind a 17 SDG egyformán fontos egy vállalat számára. Az, hogy a vállalat milyen mértékig képes az egyes célok eléréséhez hozzájárulni és, hogy az egyes célok mennyi kockázatot és lehetőséget rejtjenek magukban, az sok tényezőtől függ.

Az SDG-k stratégiai megközelítéséhez az első feladat felmérni, hogy a vállalat üzleti tevékenysége milyen jelenlegi, potenciális, pozitív és negatív hatással van a Fenntartható Fejlődési Célokra az értéklánc egészében. Ez segít beazonosítani, hogy hol növelhetőek a pozitív hatások, illetve csökkenthetőek vagy elkerülhetőek a negatív hatások.

Ez a lépés azt mutatja be, hogyan lehet meghatározni a vállalat prioritásait három fő műveletre összpontosítva:

> Az értéklánc feltérképezése és a hatásterületek beazonosítása	12
> Indikátorok kiválasztása és adatgyűjtés	14
> Prioritások meghatározása	15

2. lépés Prioritások meghatározása

Az értéklánc feltérképezése és a hatásterületek azonosítása

A legnagyobb társadalmi és környezeti hatás, amit egy vállalat a Fenntartható Fejlődési Célokért tenni tud, túlmutathat a vállalat tulajdonában levő és ellenőrzése alatt álló eszközein, mivel lehet, hogy a legnagyobb üzleti lehetőségek az értéklánc megelőző vagy követő fázisában vannak.

Ezért ajánlott, hogy a vállalat az egész értékláncot vegye figyelembe – a termékkészlettől és beérkeztetéstől, a termelésen és működésen keresztül, az értékesítés, termékhasználat illetve elhasználtott termékekig – hatásainak felméréséhez és prioritásainak meghatározásához.

Javasolt a vállalatok számára a hatásmérést az értéklánc magas szintű feltérképezésével kezdeni, a Fenntartható Fejlődési Célokra várhatóan negatív vagy pozitív hatással bíró területek azonosításához. Gondosan figyelembe kell venni mind a jelenlegi, mind pedig a jövőben várhatóan felmerülő hatásokat.

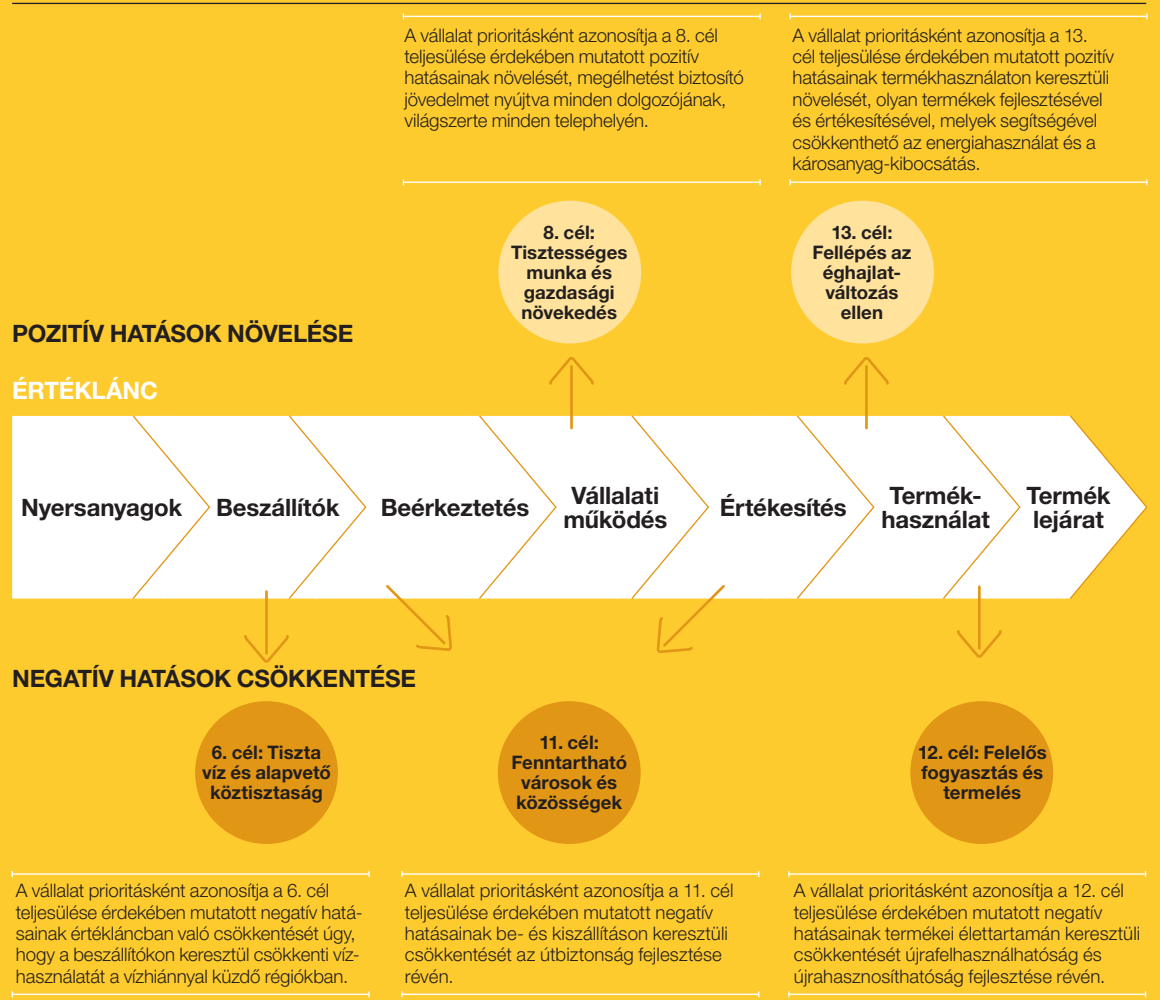
✓ Íme egy példa

Ez a feltérképezés nem jelenti a Fenntartható Fejlődési Célok az értéklánc minden fázisában történő részletes értékelését, hanem egy magas szintű átvilágítást a várható, legnagyobb hatásokra vonatkozóan.

Az értéklánc összes, a hatásvizsgálat hatáskörébe tartozó területét meg kell vizsgálni, hogy azonosítsuk azokat, ahol:

- a vállalat kulcskompetenciái, technológiai és termék-kínálata jelenleg vagy a jövőben pozitív hatással lehetnek egy vagy több SDG megvalósítására;
- a vállalat tevékenysége közvetve vagy közvetlenül, az egész értékláncban jelenleg vagy a jövőben negatív hatással lehet egy vagy több SDG megvalósítására.

Az értéklánc feltérképezése a Fenntartható Fejlődési Célok tükrében a gyakorlatban

Az ebben a lépésben javasolt három művelet intézményi alkalmazásra készült, de szükség szerint termék-, telephely-, vagy regionális szinten is alkalmazható.

Bármilyen választást is teszünk, fontos az átláthatóság a határok megválasztásánál, világosnak kell lennie, hogy adott földrajzi területek és cégek ha kimaradnak, miért maradnak ki.

A feltérképezés folyamatában érdemes figyelembe venni a körülményeket, mint például a vállalat tevékenységének és az értéklánc egyéb részeinek közelségét, azokhoz a földrajzi területekhez, amelyek elmaradnak az SDG-k teljesítésében. Például, ha a vállalatnak olyan régióban vannak munkaerő igényes tevékenységei vagy beszállítói láncai, ahol alacsonyok a bérek és alacsony szintűek a munkavállalói jogok és sztenderdek, akkor ez olyan területként azonosítható be, amelynek a lehetséges hatása nagymértékű lehet.

Hasonlóképp, az olyan országokban való jelenlegi vagy lehetséges jövőbeni működés, ahol a vállalat termékeivel emberi szükségletek kielégítésében segíthet – mint például orvosi ellátási szükségletek vagy fenntartható forrásokból származó energiaszükségletek – szintén potenciálisan nagy hatású területként azonosítható be.

Egyes esetekben a nagy hatású területek beazonosításához iparági adatok és további eszközök is elérhetőek (lásd: Eszközök az értékláncon belüli magas hatásfokú területek feltérképezéséhez).

A feltérképezés folyamatába tartozik a külső érintettek bevonása is, hogy beazonosíthatóak legyenek a vállalat SDG-kre gyakorolt jelenlegi vagy jövőbeli hatásaival kapcsolatos nézeteik és aggodalmaik.

Az érintettek bevonásának folyamata befogadó kell, hogy legyen megfelelő figyelmet fordítva a marginalizálódott és sérülékeny csoportok kilátásaira is.

Az érintettek nem mindig rendelkeznek részletes ismeretekkel minden, vélhetően nagy hatású területtel kapcsolatban, különös tekintettel a vállalat lehetséges pozitív hatásaira.

Ezért a nagy hatású területek feltérképezésének tartalmaznia kell egy, az SDG-k által kijelölt területek és a vállalat tevékenysége közti jelenlegi és jövőbeli kapcsolatokról szóló belső értékelést.

Eszközök az értékláncon belüli nagy hatású területek feltérképezéséhez

Számos eszköz és módszer áll a vállalatok rendelkezésére a magas hatásfokú területek feltérképezésére. Sok vállalat használ életciklus-értékelési (LCA) módszereket és környezeti szempontból kibővített input-output (EEIO) elemzéseket.

Egyes eszközök meghatározott Fenntartható Fejlődési Célokkal kapcsolatban használhatóak. Ilyenek például a **GHG Protocol Scope 3 Evaluator** (károsanyag kibocsátási értékelő rendszer), **Social Hotspot Database** (társadalmilag hátrányosan érintett területek adatbázisa), a **WBCSD Global Water Tool** (globális vízhasználat ellenőrző rendszer) és a **Poverty Footprint Tool** (szegénységi lábnyom meghatározó eszköz).

Ezek és más hatásmérésre alkalmas eszközök megtalálhatóak a www.sdgcompass.org oldalon.

Érintettek elkötelezése

A belső és külső érintettek körütekintő bevonása kulcsfontosságú a három lépéses folyamatban.

Ügyeik, érdeklődési területeik, aggodalmaik és elvárásaik kielemezett figyelemmel kísérése segít beazonosítani és megérteni a vállalat SDG-kre gyakorolt hatását.

Az érintettek fontos információval és ötletekkel szolgálhatnak a SDG-kkel kapcsolatos üzleti lehetőségek felderítésében.

Ajánlott, hogy azok az érintettek, melyeket a vállalat döntései és tevékenysége kedvezőtlenül érint, prioritást kapjanak. A többi érintett között az alapján érdemes fontossági sorrendet felállítani, hogy a vállalat tevékenysége milyen hatással van rájuk, illetve, hogy nekik milyen potenciális hatásuk lehet a vállalatra.

Létfontosságú, hogy törekedjünk megérteni azon érintettek szempontjait és aggodalmait is, akiknek nem áll módjukban kifejezni nézeteiket (mint például a jövő generációi vagy az ökoszisztéma) és fordítsunk gondos figyelmet a hátrányos és marginalizálódott csoportok, és más sérülékeny érintettek, mint például nők, gyermekek, őslakosok és bevándorló munkavállalók felé.

2. lépés Prioritások meghatározása

➤ Indikátorok kiválasztása és adatgyűjtés

A nagy hatású területek feltérképezése segít megérteni, hogy hova érdemes összpontosítani a vállalati erőforrásokat. Minden potenciálisan nagy hatású területhez azonosítani kell egy vagy több olyan teljesítménymutatót (indikátort), mely a legjobban fejezi ki a vállalat tevékenysége és annak a fenntartható fejlődésre gyakorolt hatása közti kapcsolatot, hogy a teljesítmény időben is követhető legyen.

Ehhez az SDG Iránytű weboldalán (www.sdgcompass.org) található, a 17 SDG tükrében leképezett teljesítménymutatókat tartalmazó gyűjtemény nyújt segítséget. A gyűjtemény létező és széles körben elismert forrásokból – például GRI, CDP és egyéb releváns forrásokból – származó üzleti teljesítménymutatókat tartalmaz. Ezekből kiválaszthatók a magas hatásfokú területek vizsgálatához leginkább megfelelő teljesítménymutatók, vagy inspirációként szolgálhatnak saját teljesítménymutatók meghatározásához.

A vállalat az SDG-k eléréséhez való hozzájárulásának megismeréséhez fontos megérteni, miként nyilvánul meg az üzleti tevékenység gazdasági, környezeti és társadalmi hatások formájában. Egy öt-lépéses, „Logikai modell”-ként is ismert teljesítményellenőrzési folyamat végigköveti az utat a ráfordításoktól kezdve a tevékenységen, végterméken és végeredményen keresztül a hatásokig. Sokszor hasznos az ilyen folyamatot az érdekelt felekkel, különösen az érintett felekkel együtt kifejleszteni. A Logikai modell segíthet megérteni milyen adatokat szükséges gyűjteni. Például, ha a vállalat nem tud a végeredményre és hatásokra vonatkozóan adatokat gyűjteni, attól még lehet, hogy képes legalább a végtermékre vonatkozó adatokat bemutatni.

▼ Íme egy példa.

A „Logikai modell” a gyakorlatban

A példa segít bemutatni, hogyan működik egy logikai modell. Egy vállalat, mely víztisztító tabletták fejlesztésébe fektet be, ezzel csökkentheti a víz útján terjedő fertőzések előfordulását és így hozzájárul a 3. Fenntartható Fejlődési Cél 3.3-as célkitűzéséhez: „megfékezni az AIDS, tuberkolózis, malária és elhanyagolt trópusi betegségek terjedését és felvenni a harcot a hepatitisz, a víz útján terjedő és egyéb fertőző betegségek ellen.”

A vállalat a következőképpen értelmezheti a 3.3-as célkitűzés teljesüléséhez való hozzájárulását:

Nilvánvalóan minél mélyebbre halad a „Logikai modell”, annál bonyolultabb helyes adatokat gyűjteni. Sok szervezet ezért ráfordítások, tevékenységek, végtermékek alapján mér, és ezeket használják helyettesítőként a végeredmények és hatások értékeléséhez.

További iránymutatás található ezzel kapcsolatban az **Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért (WBCSD)** vállalatok számára készített társadalmi és gazdasági hatásmérési útmutatójában (Measuring socio-economic impact guide for business).

Prioritások kijelölése

Példa az indikátor kiválasztására

Nézzünk egy globális termelővállalatot, amely vizet használ a termelési folyamatban. A vállalatnak sok gyártelepe van, melyek közül néhány viszonylag száraz és szegénység sújtotta régiókban helyezkedik el. Amikor a vállalat a víztől való függését és a vízkészletekre vonatkozó hatását vizsgálja, először azt akarja felmérni, hogy a gyárai (vagy kulcsfontosságú beszállítói) közül melyek találhatók vízhiánnyal küzdő területeken. Ez vízkockázati feltérképező eszközök – például a **WBCSD Global Water Tool** (globális vízhasználat ellenőrző rendszer), a **WRI Aqueduct** vagy a **WWF-DEG Water Risk Filter** – használatával mérhető fel.

Ebben az esetben a megfelelő indikátor lehetne az „Összes és százalékos vízfelhasználás vízhiányos vagy vízben szegény területeken”. Azonban a vállalat által használt víz mennyisége nem az egyetlen meghatározó tulajdonság a közösségekre és az ökoszisztémákra gyakorolt hatás méréséhez. A vízminőséget jelző indikátor szintén kulcsfontosságú, hiszen megmutatja a vállalat mindenki számára elérhető víz minőségére gyakorolt hatását. A vízminőség indikátorának meghatározásához globális útmutatók (például a WHO szabályzata) vagy iparági benchmark is használható. A hazai és nemzetközi vízminőségre vonatkozó szabályoknak való megfelelés bemutatására a vállalat választhatja „A vonatkozó vízminőségi előírásoknak megfelelő felszerelések százalékos aránya” indikátort. Olyan indikátorokat is választhat, amely az ember vízhez való jogának érvényesülését mutatja – mint például a víz elérhetősége, hozzáférhetősége, rendelkezésre állása.

Ezek az indikátorok közösen teljesebb képet mutatnak a vállalat gyártelepeinek helyi vízforrásoktól való függőségéről és azokra gyakorolt hatásairól.

Az **SDG Iránytű** online indikátor-gyűjteménye információt ad a leggyakrabban használt vízzel és közegészségüggyel kapcsolatos indikátorokról, és egyebek mellett tartalmazza a vezérigazgatóknak szánt vállalati vízhasználatról kapcsolatos jelentéstételre vonatkozó irányelveket (CEO Water Mandate's **Corporate Water Disclosure Guidelines**), amely a vízforrások komplex és társadalmi természetét tárgyalja.

A vállalatnak mostanra teljes képe kellene, hogy legyen a fenntartható fejlődésre gyakorolt jelenlegi és jövőbeli, negatív és pozitív hatásairól. A következő művelet az SDG-k közötti prioritások kijelölése. A következő nem teljeskörű kritériumok segíthetnek a folyamatban:

- Figyelembe kell venni a jelenlegi és jövőbeli negatív hatások nagyságát, súlyosságát és valószínűségét; a hatások fontosságát a kiemelt érintettek számára és a versenyképesség növelésének lehetőségét. Továbbá azt, hogy az új törvények, a szabványosítás, a piaci hiány (alapanyag és munkaerőhiány), a beszállítói láncban felmerülő problémák, az érintetti nyomás vagy az idővel változó piaci mechanizmusok lehetséges, hogy ezeket a negatív hatásokat a vállalatot terhelő költségekké vagy kockázatokká alakítják.
- Fel kell mérni a vállalat Fenntartható Fejlődési Célokra gyakorolt jelenlegi és jövőbeli pozitív hatásaihoz kapcsolódó lehetséges előnyöket vagy növekedési lehetőségeket. Ezekbe beletartozhatnak az újítások, új termékek és megoldások fejlesztése vagy új piaci szegmensek megcélzása.

A **2. lépés** három műveletével kapcsolatban fontos megjegyezni, hogy a hatásmérés és a prioritások meghatározása nem tudományos folyamat, hanem szubjektív döntéseket igényel. Ennél fogva javasolt a folyamat átlátható dokumentálása. Ajánlott a három műveletet rendszeresen megismételni (például évente), hogy követhető legyen a hatások és a prioritások folyamatos fejlődése. Ha a vállalatnak már van a hatások mérésére és a prioritások beazonosítására használt rendszere, akkor előnyére válhat a Fenntartható Fejlődési Célok átfogó keretként való használata és a három műveletből álló folyamat beépítése a meglévő rendszerbe. Végezetül, az ebben a lépésben kijelölt prioritások az **1. lépésben** bemutatott, a vállalatok alapvető felelősségei kapcsán beazonosított prioritásokon túl értendők.

Természeti és Társadalmi Tőke Egyezmény

A **Természeti Tőke Egyezmény** (Natural Capital Protocol, NCP) és a **Társadalmi Tőke Egyezmény** (Social Capital Protocol, SCP), melyek jelenleg is kidolgozás alatt állnak, a hatásmérési folyamatot az érdekelt felekkel folytatott párbeszéd szintjéről a szigorú intézkedések szintjére emelik. A Társadalmi Tőke Koalíció (Natural Capital Coalition, NCC) nevében az Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért (WBCSD) és szakértők széles köre vezeti az Természeti Tőke Egyezmény kidolgozását. A WBCSD partnereivel közösen együttműködésre szólít fel a Társadalmi Tőke Egyezmény, SCP kidolgozása kapcsán.

Mind az NCP, mind pedig az SCP szabályozó keretrendszerként kívánnak szolgálni az üzleti szektor számára a természeti és társadalmi tőkére gyakorolt hatásaik méréséhez és értékeléséhez. Amint nyilvánosan is elérhetőek lesznek, részletesebb útmutatóként szolgálhatnak az ebben a lépésben leírt elemekkel kapcsolatban.

3. lépés

Célok kitűzése

A célok kitűzése a 2. lépésben végzett hatásvizsgálat és priorizálás eredményeire épül és elengedhetetlen a jó teljesítmény ösztönzéséhez.

A konkrét, mérhető és határidőhöz kötött fenntarthatósági célok kitűzése segít a szervezetben elfogadtatni a közös célokat és ösztönzi annak teljesítését, mialatt a fenntarthatósági célok szélesebb körben való elterjedését is elősegíti.

Az SDG-khez való igazodás segíti a vállalatokat a jelentősegteljesebb célok kitűzésében és a fenntartható fejlődés iránti elkötelezettségük hatékonyabb kommunikálásában.

A célkitűzés ezen lépése négy műveletből áll:

➤ A célok körének meghatározása és a teljesítménymutatók kiválasztása	17
➤ A kiindulópont meghatározása és a céltípus kiválasztása	18
➤ Ambíciózus célok kitűzése	18
➤ A fenntarthatósági célok iránti elköteleződés kommunikálása	20

➤ A célok körének meghatározása és a teljesítménymutatók kiválasztása

A vállalat fenntarthatósági céljainak hatáskörét ajánlott a 2. lépésben beazonosított stratégiai prioritások alapján meghatározni. Ez biztosítja, hogy a vállalat céljai a fenntarthatósági célokhoz való pozitív hozzájárulás mellett a jelenlegi és a jövőben felmerülő negatív hatások csökkentését is magában foglalják. Továbbá ezáltal biztosított, hogy a célok nemcsak a vállalat működési körét tekintve érvényesek, hanem az egész értéklánc fejlesztésének lehetőségét is megteremtik.

Évek óta sok vállalat tűz ki a szén-dioxid-kibocsátáshoz, valamint a víz és a természeti erőforrásokhoz köthető környezetvédelmi célokat. Azonban a fenntartható fejlődés társadalmi dimenziójához köthető célok kitűzése – mint például a szegénység felszámolása és a korrupció elleni küzdelem – kevésbé jellemző, részben azért mert ezek a területek megfigyelési és mérési szempontból nagyobb kihívást jelentenek. A módszertani kihívásoktól függetlenül javasolt olyan célok kitűzése, amelyek a fenntartható fejlődés gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi vonatkozásait érintő prioritásait is magukban foglalják.

A teljesítménymutatók kiválasztása lényeges eleme a célok kitűzésének, mert ösztönzőleg hatnak, nyomon követhetővé és kommunikálhatóvá teszik az előrehaladást. Néhány vállalat olyan általános és nem egyértelmű célokat tűz ki, melyek önmagukban nem teszik lehetővé az előrehaladás mérését. Ilyen például a szén-dioxid-szegesség válás kérdése határidő vagy a célkitűzés pontos definiálása nélkül. Ezekben az esetekben ajánlott több olyan teljesítménymutató kiválasztása, melyek mindegyike egy speciális, mérhető és időkorláthoz kötött cél elérését méri.

A teljesítménymutatók (KPI) kiválasztásának ideális kiindulópontja lehet a hatásméréshez használt indikátor-készlet, melyet a **2. lépésben az „Indikátorok kiválasztása és adatgyűjtés”** rész mutatott be. A vállalat minden prioritás kapcsán leszűrhető a kört néhány olyan indikátorra, amely legjobban kifejezi a fenntartható fejlődés adott területére kifejtett hatásokat.

Amikor csak lehetséges olyan indikátorokat érdemes választani, amelyek közvetlenül mutatják a vállalat adott területre kifejtett hatásait vagy az ott elért eredményeit. Néhány cél esetében ez nehézkesnek vagy egyenesen lehetetlennek bizonyulhat, mert nincs elérhető vagy releváns adat. Ezekben az esetekben olyan mérőszámokat kell választani, amelyek az eredményeket leginkább befolyásoló erőforrásokat és befektetéseket vesznek figyelembe – mint például a befektetni kívánt tőke, vagy a továbbképzések.

Továbbá javasolt, hogy a vállalat – ahol lehetséges – általánosan használt teljesítménymutatókat válasszon. Ez megkönnyíti a különböző vállalatok adatainak összesítését és összehasonlítását. Ahogy a **2. lépésben** említettük a **www.sdgcompass.org** weboldalon minden egyes Fenntartható Fejlődési Célhoz elérhető az általánosan használt és elfogadott üzleti teljesítménymutatók online eszköztára.

A vállalat által használt és kifelé kommunikált teljesítménymutatókon túl további – az üzleti tevékenység specifikus részeinek a célkitűzés elérésének irányába mutató előrelépését mérő – indikátorok bevezetése is hasznos lehet.

A kiindulópont meghatározása és a céltípus kiválasztása

Minden cél esetében fontos meghatározni a kiindulópontot. Ez a folyamat szoros összefüggésben van a 2. lépésben bemutatott hatásméréssel. A kiindulópont köthető:

- Határidőhöz: például, célként tűzhető ki, hogy az igazgatótanács női tagjainak aránya 40%-kal növekedjen 2020 végére a 2013 végén mért értékhez képest;
- Időtartamhoz: például, célként tűzhető ki, hogy a vállalat három év alatt, 2018 és 2020 között, 50%-kal csökkenti az átlagos vízfogyasztást a 2006 és 2008 közötti értékhez képest – kizárva ezzel a rövidtávú változók okozta hatásokat.

Az, hogy a vállalat hogyan határozza meg a kiindulópontot, nagymértékben befolyásolhatja a cél elérésének esélyét. Következésképp, ajánlott egyértelműen megmagyarázni hogyan és miért esett a választás az adott kiindulópontra.

Az előrehaladás megfelelő követésének érdekében fontos figyelembe venni azokat a változásokat, amelyek befolyásolhatják az adatok egyenletességét és jelentőségét, mint például vállalatok összeolvadása, felvásárlások és értékesítések. Ilyen események után a kiindulópontot újra kell számolni.

Azt is el kell döntenie, hogy milyen típusú célokat tűz ki a vállalat. A célok általában az alábbi két kategória egyikébe sorolhatóak:

- abszolút célok, amelyek csak a teljesítménymutatót veszik figyelembe, például: csökkentsük az egészség- és munkahelyi biztonsággal kapcsolatos váratlan eseményeket 30%-kal 2020-ra a 2015. évi értékhez képest;
- relatív (más néven intenzitási) célok, melyek a teljesítménymutatót az egységenkénti teljesítményhez viszonyítják. Például: csökkentsük 2018-ra az értékesítési egységenként mért üvegházhatású gázok kibocsátását 25%-kal a 2014-es értékhez képest.

Az abszolút célok a társadalomra gyakorolt tervezett hatást fejezik ki legjobban, de a vállalat méretének növekedését (vagy csökkenését) nem veszik figyelembe. A relatív célok, az előzőhöz képest pontosabban mérik a vállalat teljesítményét az egységenkénti teljesítmény alapján, de a cél környezetre gyakorolt hatásának értéke bizonytalan marad. Önmagában egyik típusú cél sem enged rálátást a valós helyzetre, így ajánlatos bővebben kifejtetni, hogy a vállalat milyen hatást kíván elérni.

Ambíciózus célok kitűzése

Ajánlott figyelmesen átgondolni a vállalat ambícióit, mind a céljai, mind pedig az érintettekkel való konzultáció intenzitása tekintetében. Az ambíciózusabb célok nagyobb eséllyel vezetnek jelentősebb hatáshoz és jobb teljesítményhez a visszafogottabb célkitűzéseknél. Azzal, hogy a tervezhető teljesítménynél jelentősen magasabbra emeljük az elvárásokat és olyan célokat tűzünk ki, amelyeket még nem világos hogyan fogunk elérni, ösztönözzük a kreativitást és az innovatív megoldásokat.

A kitűzött célokkal kapcsolatos döntések a hírnévre is jelentős hatással lesznek, így a vezető iparági vállalatok nyomást fognak gyakorolni versenytársaikra is. Például, ha az egyik vállalat elkötelezi magát a tisztességes megélhetést biztosító bérezés mellett, iparági versenytársainak követniük kell a példáját, különben lemaradnak.

Hagyományosan, a vállalatok célkitűzéseiket a jelenlegi és múltbeli teljesítményük értékelése, a trendek és lehetséges alternatívák előrejelzése valamint az iparági versenytársak jó gyakorlatainak begyűjtése alapján teszik meg. Azonban ezek hatása nem elegendő, hogy választ adjon a világot fenyegető globális társadalmi és környezeti kihívásokra.

Ennek felismeréseként a világ vezető vállalatai újabban „kívülről befelé” haladó célkitűzési módszert, stratégiát alkalmaznak. Ez a módszer a klímaváltozás kérdésére vonatkozóan egyre népszerűbbé válik – mivel a vállalatok ebben a témában tudományosan megalapozott célokat tűznek ki – és ez a megközelítés más területeken is terjed.

Az SDG-k elfogadása példátlan politikai egyetértést megnyilvánulása azzal kapcsolatban, hogy milyen szintű változásra van szükség világszerte – és egyben lehetőség is a vállalatok számára, hogy a fenntartható fejlődés kihívásaira megfelelő stratégiákat alkalmazzanak. Ez a vállalatok számára azt jelenti, hogy az SDG-k által kitűzött mértékhez viszonyítva és az iparági, földrajzi sajátosságokat valamint méreteiket is figyelembe véve határozzák meg törekvéseiket. A bennük rejlő módszertani kihívások ellenére, a célkitűzést „kívülről befelé” megközelítő, SDG-kkel összhangban lévő stratégiai eljárások a jövőben a vállalati fenntarthatóság területén betöltött vezető szerepet is meghatározhatják.

A vállalat ambíciója befolyásolja a célok teljesítéséhez szükséges időintervallumot. Erős érv szól amellett, hogy olyan időtávot határozzunk meg, amely egyben fordulópontot jelöl ki az iparág jelenlegi helyzetéhez képest jelentősen eltérő, fenntarthatóbb jövő kialakításában. A megfelelően tág időkeretet biztosító határidő jobb kommunikációra ad lehetőséget – például, az a cél, hogy „2030-ra az energiahasználat 100%-ban megújuló energiák felhasználásával történjen” inspirálóbb és hatásosabb, mint az, hogy „2025-re a megújuló energiák aránya 70% lesz”. Hátránya azonban, hogy minél távolabbi a határidő, annál kevésbé számon kérhető a teljesítés. Így amennyiben a vállalat az SDG-k 15 év alatti teljesülésével összhangban tűz ki célokat, ezzel egy időben rövid és középtávú célokat, mérföldköveket is meg kell határoznia.

Célkitűzési módszerek alkalmazása a gyakorlatban

BELÜLRŐL KIFELE HALADÓ MEGKÖZELÍTÉS

A célok kitűzésének mai, befelé fókuszáló megközelítési módja nem elégséges a globális kihívások megfelelő kezeléséhez.

KÍVÜLRŐL BEFELE HALADÓ MEGKÖZELÍTÉS

Azáltal, hogy a célokat a globális szükségletek figyelembevételével alakítjuk ki, az üzleti tevékenységünk képes lesz áthidalni az elvárt és a jelenlegi teljesítmény közötti szakadékokat. Az SDG-k elfogadása példátlan politikai egyetértés megnyilvánulása azzal kapcsolatban, hogy milyen szintű változásra van szükség világszerte.

Célkitűzési kezdeményezések

Növekszik azon kezdeményezések száma, melyek az üzleti célkitűzéseket kívülről befelé meghatározó módszereket támogatják, mint például:

- A CDP, a World Resource Institute (WRI), a WWF és a UN Global Compact közös Science Based Targets (Tudományos-alapú Célok) kezdeményezése a vállalatok számára olyan eszközöket és módszertanokat kínál, melyek az üzleti célkitűzések megfogalmazásánál segítenek a meglévő tudományos konszenzushoz igazodni, amely szerint a globális átlaghőmérséklet növekedése nem haladhatja meg a 2°C fokot.
- A Natural Step által fejlesztett Future-Fit Benchmark olyan társadalmi és természettudományos alapú „abszolút” célokat határoz meg, melyek elérésére minden vállalatnak törekednie kell, függetlenül attól, hogy milyen termékeket illetve szolgáltatásokat kínál.

- Az Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért (WBCSD) Action 2020 programja azonnali cselekvésre hívja az üzleti szektort a fenntartható fejlődés érdekében 2020-ig és azon túl. Az Action2020 a Stockholm Resilience Centre munkatársai tudományos szakértelmének bevonásával 9 kiemelkedően fontos területen határoz meg társadalmi célokat.

A fentiekén túl, az üzleti célokat illetően ötletek nyerhetők különböző online adatbázisokból, mint például:

- Az ENSZ weboldala, melyen megtalálhatók az SDG-k elérése érdekében eddig tett vállalati kötelezettségvállalások.
- A Winston Eco-Strategies által fejlesztett PivotGoals, ahol a felhasználók a világ 500 legnagyobb vállalatának fenntartható fejlődéssel kapcsolatban kialakított üzleti céljai és vállalati kötelezettségvállalásai között kereshetnek.

➤ **A Fenntarthatósági Célok iránti elköteleződés kommunikálása**

A vállalati célkitűzések egy részének vagy egészének publikálása hatékony kommunikációs eszköz lehet, mert azok egyszerű és gyakorlatias formában fejezik ki a vállalat fenntartható fejlődés érdekében vállalt törekvéseit. A célkitűzések nyilvánosságra hozatala inspirálóan hathat a munkavállalók és üzleti partnerek elköteleződésére és jó alapot teremthet az érintettekkel folytatott konstruktív párbeszédre.

Azonban, a vállalások kommunikálásából származó előnyöket a vállalások nem teljesülése esetén felmerülő kritika lehetséges kockázatának tükrében mérlegelni kell. A kockázat kezelésének érdekében fontos a vállalt célkitűzések elérésére tett erőfeszítéseket, előrelépéseket és felmerülő kihívásokat rendszeresen és átláthatóan kommunikálni.

A vállalatok az ENSZ erre a célra kialakított weboldalán (www.business.un.org) tehetik közzé a fenntartható fejlődés érdekében vállalt célkitűzéseiket. A közzététel magával vonja azt a transzparencia követelményét is, hogy a vállalatok évente beszámoljanak eredményeikről a szokásos kommunikációs csatornáikon keresztül (fenntarthatósági vagy integrált jelentés).

4. lépés

Integráció

A célkitűzések eredményeként speciális teljesítménymutatók és a stratégiai prioritásoknak megfelelő célok kerülnek kijelölésre. A célok elérése érdekében alapvető fontosságú a fenntarthatósági szempontok integrálása a fő üzleti tevékenységbe és a célkitűzések beágyazása a működés különféle területeibe.

A fenntarthatósági szempontok beépítése az üzleti gyakorlatba a vállalat alaptevékenységének minden részét átalakíthatja: a termék- és szolgáltatás-kínálatot, az ügyfélkört, az ellátási lánc menedzsmentet, a nyersanyag választást és felhasználást, a szállítási és disztribúciós folyamatokat valamint a termék élettartamának végét. A közös célok követése vagy rendszerszintű változások létrehozása érdekében a vállalatok egyre inkább törekednek jó partnerkapcsolatok kialakítására, hogy fokozzák tevékenységük pozitív társadalmi hatását.

Ebben a lépésben megmutatjuk hogyan integrálhatóak az SDG-k a következő aktivitások segítségével:

> A fenntarthatósági célok rögzítése	22
> A fenntarthatósági szempontok beillesztése a működés különféle területeibe	23
> Partnerkapcsolatok kialakítása	24

A fenntarthatósági célok rögzítése

Bármilyen jelentős változás sikeres véghezviteléhez elengedhetetlen az első számú vezető és a senior menedzserek aktív irányító szerepe. A fenntarthatósági célok üzleti tevékenységbe való beépítéséhez – különösképp olyan esetekben, amikor annak üzleti értéke nem minden szervezeti egység számára egyértelmű – ez a felsővezetői elkötelezettség és irányítás még fontosabb.

Egyre nyilvánvalóbb, hogy az igazgatótanács meghatározó szerepet játszik a fenntarthatóság hosszútávú üzleti stratégiába való integrálásában.

Fontos szerepet játszhatnak abban, hogy a fenntarthatósági célok beépüljenek a felsővezetők kiválasztási és javadalmazási rendszerébe.

Annak érdekében, hogy biztosítsuk a fenntarthatósági célok rögzülését a szervezet minden szintjén, két elv betartása különösen fontos:

- közös értésre van szükség azzal kapcsolatban, hogy hogyan teremti üzleti értéket a fenntarthatósági célok elérése, amit az üzleti relevanciájának és más üzleti célokhoz való hozzájárulásának világos kommunikációjával érhetünk el;
- a fenntarthatósági célok teljesülését be kell illeszteni a szervezet teljesítményértékelési és javadalmazási rendszerébe, további ösztönzőkkel hangsúlyozva az egyes speciális funkciók vagy pozíciók fenntarthatósági célok elérésében betöltött kiemelkedő szerepét.

A hatékonyság érdekében fontos, hogy az értékesítéssel és termelékenységgel kapcsolatban megfogalmazott célok mellett a fenntarthatósági célkitűzések is szerves részei legyenek a pénzügyi, stratégiai és operatív céloknak. Végezetül, a fenntarthatósági törekvések a szervezet küldetésnyilatkozatában is köszönjenek vissza – ezzel a vállalat sikerét alapvetően a fenntartható fejlődéshez kötik.

Iparág-specifikus megoldások

A UN Global Compact és a KPMG hét iparágra érvényes **SDG Iparági Mátrixot** fejlesztett ki, hogy bemutassák az iparág-specifikus példamutató mintákat és megkönnyítsék a Fenntartható Fejlődési Célok elérésére kínáló konkrét – az érintettek számára is értékteremtő – lehetőségeket.

➤ A fenntarthatósági szempontok beillesztése a működés minden területébe

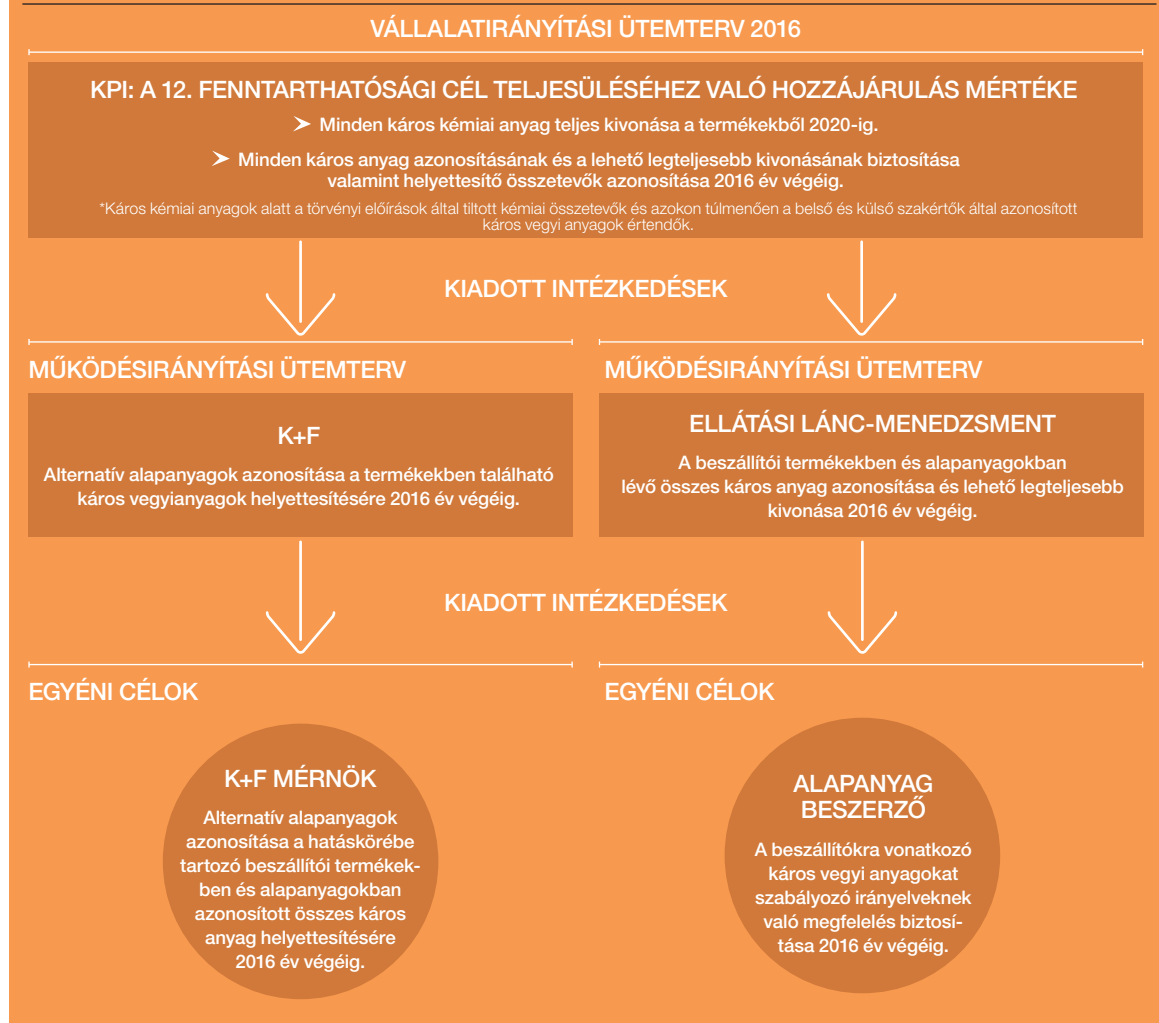
Egy elkötelezett fenntarthatósági csapat és szakértők fontos szerepet játszhatnak ugyan a vállalat fenntarthatósági céljainak elérésében, ugyanakkor az olyan vállalati funkciók mint a K+F, üzletfejlesztés, beszerzés és készletgazdálkodás, humán erőforrás támogatása és felelősség vállalása elengedhetetlen szerepet játszik a fenntarthatóság stratégiába, szervezeti kultúrába és üzleti működésbe való beillesztésében.

A vállalattól és a fenntarthatósági céloktól függően egyes funkciók szerepe a többihez képest kiemelkedőbb lehet. Például, a beszállítókra vonatkozó fenntarthatósági célok elérése sokkal valószínűbb, ha azok teljesüléséért a szervezeten belül az ellátási lánc irányításáért felelős részleg vállal felelősséget. A siker záloga minden esetben az egyéni célok eléréséért vállalt egyéni felelősség.

A változásmenedzsmentnek és az üzleti integráció támogatásának sok eltérő gyakorlata létezik az ismert-ségnövelő kampányoktól kezdve, képzéseken keresztül a külső szakértőkkel és érintettekkel való kapcsolatok révén gyűjtött tudás és tapasztalat felhasználásáig.

Az üzleti stratégia fenntarthatósági elveknek megfelelő fejlesztésére és alkalmazásának támogatására sok vállalat szervezeti egységeken átívelő fenntarthatósági tanácsot, igazgatóságot és munkacsoportot hozott létre. Néhány esetben az irányítási struktúrában igazgatósági szintű fenntarthatósági tanács is szerepel. A tanács lehetőséget biztosít a fenntarthatósági prioritásokkal kapcsolatos stratégiai megbeszélésekre, melyek a fenntarthatósági elvek üzleti beillesztésének korai fázisaiban különösen fontosak lehetnek.

Fenntarthatósági célok beépítése a szervezeti kultúrába a gyakorlatban

➤ Partnerségek kialakítása

Egy 38 000 felső vezető, menedzser és mértékadó szakember megkérdezésével készült 2014-es felmérés alapján a válaszadók 90%-a egyetért abban, hogy egyedül nem lehet hatékony megoldást nyújtani a fenntarthatósággal kapcsolatos kihívásokra.

Az együttműködés fontossága a Fenntartható Fejlődési Célok között is kifejezett szerepet kapott, a 17-es cél különböző feladatokat határoz meg ágazatokon átívelő partnerségi kapcsolatok kialakítására.

Általánosságban, egy vállalat legalább háromféle partnerségi kapcsolatot alakíthat ki:

- értéklánci partnerségek, melyeken belül az értéklánc vállalatai egymást kiegészítő szakértelmet, technológiákat és erőforrásokat kapcsolnak össze és ezzel új megoldásokat dobnak piacra;
- ágazati kezdeményezések, melyek iparági vezetőket tömörítenek annak érdekében, hogy iparági irányelveket és gyakorlatokat határozzanak meg és választ adjanak a közös kihívásokra;
- többszereplős érintetti partnerségek, melyekben kormányzati, magánszektorbeli és civil társadalmi szervezeteket fognak össze, hogy komplex kihívásokra adjanak választ.

Az SDG-k a közös célkitűzések és prioritások meghatározásával partnerségek kialakításában segíthetnek. A fenntartható fejlődés érdekében létrejövő hatékony partnerségek magas szintű elköteleződést kívánnak meg az érintett felektől. A partnereknek saját kompetenciáikra építve törekedniük kell a közös célok kitűzésére politikai befolyástól mentes környezetet teremtve a projekteknek, egyértelmű irányítási struktúrák kidolgozásával, egyszerű felügyeleti rendszerek felállításával, a hatásokra koncentrálni, jövőbeli erőforrásszükségletek előrejelzésével és tudásmegosztási folyamatok létrehozásával. Az új partnerségeket ajánlatos kicsiben kezdeni, de nagy méretekre tervezni.

5. lépés

Jelentéstétel és kommunikáció

Az elmúlt évtizedben a vállalatok közzétételének gyakorlata is fejlődött fenntarthatósági tevékenységükről, összhangban az érintettek növekvő információigényével. Érdeemes a vállalatnak folyamatosan kommunikálni a Fenntartható Fejlődési Célokhoz való hozzájárulását annak érdekében, hogy könnyebben megértse és kielégítse érintettjeinek szükségleteit.

Az utóbbi években számos kormány, szabályozó hatóság és tőzsde kezdeményezte jelentéstétellel kapcsolatos szabályozások és előírások bevezetését. Legalább 180 nemzeti szabályozás és útmutató létezik világszerte a fenntarthatósági jelentéstétellel kapcsolatban, ezeknek körülbelül kétharmada kötelező jellegű.

Manapság, a világ legnagyobb vállalatainak többsége ad ki jelentést fenntarthatósággal kapcsolatos teljesítményükről és társadalmi hatásairól. A világ 250 legnagyobb vállalatának 93%-a készít társadalmi felelősségvállalási jelentést a KPMG 2013-as vállalati felelősségvállalási jelentésírással foglalkozó felmérése szerint.

Az SDG-k a jelentéstételt egyértelmű elvárásként fogalmazzák meg. Az SDG-k 12.6-os pontja felhívja a kormányok figyelmét, hogy bátorítsák a vállalatokat – különösen a nagy- és nemzetközi vállalatokat – fenntarthatósági gyakorlatok kialakítására és az ezekkel kapcsolatos információk közzétételére.

Ez a lépés a jelentésírási és kommunikációs szempontból szükséges teendőket tekinti át:

> Hatékony jelentésírás és kommunikáció	27
> Az SDG-k teljesüléséhez való hozzájárulás kommunikálása	28

Az érdemi és hatékony jelentéstételi gyakorlatra való áttérés folyamatában elengedhetetlenül fontos a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos szempontok mindennapi üzleti döntéshozási folyamatokba való beillesztését segítő rendszerek fejlesztése.

A hatékony jelentéstétel - mely lényegesen több, mint az érintettekkel való egyszerű kommunikáció - bizalmat épít és értéket teremtő hatású - valamint hatékony eszköze a belső változások beindításának és az integrált teljesítménymenedzsmenten keresztüli döntéshozatalnak. Nem meglepő tehát, ahogy a WBCSD és a **Radley Yeldar** ügynökség közös „**Reporting Matters**” projektje is mutatja, hogy a fenntarthatósággal kapcsolatos információk egyre inkább elengedhetetlenek a hatékony és eredményes befektetési döntésekhez. A jelentéstétel minősége az egyes vállalatok között nagy eltérést mutat, de a felmérés alapján általános fejlődés tapasztalható e téren. Az irányelvek és útmutatók fejlesztése ugyanolyan központi jelentőségű a jobb jelentéstételi gyakorlatok felé való elmozdulásban, mint a nem-pénzügyi adatok és információk folyamatos sikeren betöltött szerepének megértése.

A hivatalos jelentések mellett a vállalatok egyre növekvő mértékben használnak különféle csatornákat a fenntarthatósági stratégiájuk és teljesítményük kommunikálására. A nagy- és kisvállalatoknak egyaránt hasznukra válik az SDG-k elérése érdekében vállalt kötelezettségeik nyilvánosságra hozása és kommunikálása. A vállalati weboldalak, közösségi média csatornák, rendezvények, termékek és szolgáltatások címkézése, reklám és marketing csak néhány a fenntarthatósággal kapcsolatos számos, hatékony kommunikációs megoldás közül.

Míg kezdetben a fenntarthatósági jelentés bizalomépítő és hírnévjavító kiegészítőnek számított, mára olyan stratégiai fontosságú eszközzé vált, amely döntéshozási folyamatokat támogat, szervezeti változásokat segít elő, jobb teljesítményre ösztönöz, segíti az érintettek elköteleződését és vonzza a befektetőket.

Adatforradalom

2016 tavaszára az ENSZ számos, globálisan alkalmazható, univerzális teljesítménymutatót határoz meg az SDG-k teljesítésének mérésére és folyamatos ellenőrzésére.

Az ENSZ, a kormányzatok és a kutatóintézetek teljesítménymutatókhoz kapcsolódó információgyűjtése és elemzése adatforradalmat jelent majd a fenntartható fejlődés számára (lásd www.undatarevolution.org). A minőségi – a megfelelő szempontokról a megfelelő időben történő – adatszolgáltatás elősegíti a jobb döntéshozatalt. A fenntartható fejlődés adatforradalmára pozitívan hat, hogy egyre több adat elérhető a magán szektor fenntartható fejlődési teljesítményéről is. Könnyebben hozzáférhető, összehasonlítható, valós időben elérhető és általánosan elfogadott adatokra lesz szükség. A Fenntartható Fejlődési Célok tükrében leképezett már létező üzleti teljesítménymutatók gyűjteményével, az SDG Iránytű weboldala (www.sdgcompass.org) lehetőséget biztosít a vállalatok számára, hogy elinduljanak vagy felgyorsítsák lépéseiket az SDG-k teljesítése felé vezető úton.

A magánszektor meghatározó szerepet játszik majd ebben az adatforradalomban, nemcsak mint az adatok előállítója, hanem mint anyagi támogatás és kreatív megoldások forrása, amely az adatgyűjtés, -elemzés és -megosztás területén elérhető új technológiák és innovatív megoldások megjelenését is elősegíti.

➤ Hatékony jelentésírás és kommunikáció

Fontos, hogy a vállalatok nemzetközileg elismert irányelveket, mint például a GRI által kínált átfogó keretrendszer és/vagy a CDP által is használt, témákra fókuszáló jelentésírási módszereket használjanak. További, témákra fókuszáló jelentésírási módszerek például a UNGP Jelen-tésírási Keretrendszer (UNGP Reporting Framework) és a CDSB Keretrendszer (CDSB Framework). Az SDG Iránytű weboldala (www.sdgcompass.org) további jelentésírási irányelveket és keretrendszereket is tartalmaz.

A vállalatok dönthetnek, hogy a már létező jelentésírási és kommunikációs formákat használják-e vagy lényegre törőbb, önálló jelentést adnak ki.

A fenntarthatósági jelentésírás elmúlt 20 évben történt fejlődése során számos kulcsfontosságú alapelv emelkedett ki. A GRI például 10 alapelvet fogalmazott meg a fenntarthatósági jelentésírással kapcsolatban: lényegesség, érintettek bevonása, fenntarthatósági összefüggések, teljesség, egyensúly, egyértelműség, pontosság, időszerűség, összehasonlíthatóság, megbízhatóság. Ezek az alapelvek segítenek a vállalatnak az adott téma kihívásával kapcsolatos minőségi információközlésben illetve a fenntarthatósági jelentéstételben vagy akár az általános kommunikációban. Számos alapelv még fontosabbá és megvalósíthatóbbá válik az SDG-k megjelenésével. Ennek egyik példája a „fenntarthatósági összefüggések” alapelv, amely arra készíti a vállalatokat, hogy a fenntarthatóság tágabb kontextusában és átfogóbb fenntartható fejlődési feltételekre és célkitűzésekre vonatkozóan mutassák be teljesítményüket. A Fenntartható Fejlődési Célok keretrendszerként szolgálnak, mely által a vállalatok képesek feltérképezni a saját fenntarthatósági összefüggéseiket.

A hatékonyabb jelentéstételhez vezető úton a vállalatoknak ajánlatos jelentéseiket és kommunikációs stratégiáikat a lényeges ügyekre összpontosítaniuk. A fenntarthatósági jelentés lényegi kérdései úgy vannak meghatározva, hogy azok tükrözik a vállalat jelentős

pozitív vagy negatív gazdasági, környezeti és társadalmi hatásait (amiket a **2. lépés** azonosít be). Ide tartoznak azok az ügyek is, amelyek jelentős mértékben befolyásolják az érintettek értékeléseit és döntéseit (amiket a 2013-ban kiadott **GRI G4 Fenntarthatósági Jelen-téstételi Útmutató** határoz meg). A vállalat lényegi kérdéseinek listáján valószínűleg szerepelnek a **2. lépés** eredményeként beazonosított stratégiai prioritások. A jelentésben az ezen prioritások tükrében mutatott teljesítmény pozitív és negatív vonatkozásait is kommunikálni kell. Ez biztosítja majd, hogy a jelentés tartalmazza, hogy a vállalat milyen módon felel meg a Fenntartható Fejlődési Célokkal kapcsolatos alapvető kötelezettségvállalásainak, hogyan kezeli a célokkal összefüggő (potenciális) kedvezőtlen hatásokat, hogyan hasznosítja alapvető kompetenciáit, technológiáit és megoldásait a Fenntartható Fejlődési Célok teljesítése érdekében.

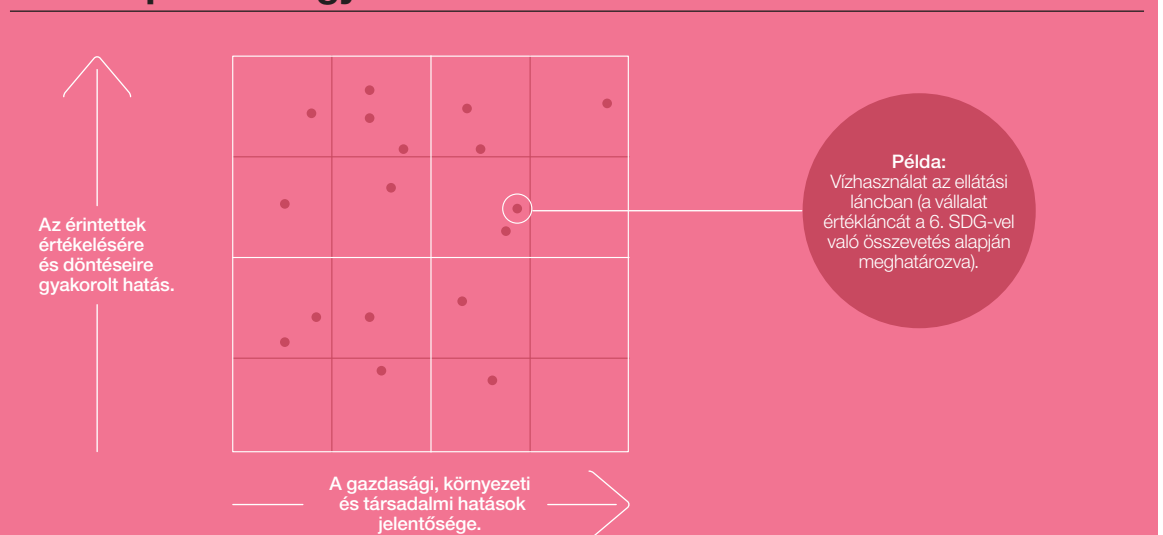
Ezen felül egy következetes jelentés az érintettek számára nagy jelentősséggel bíró ügyekre is kitér. Ez azt jelenti, hogy választ nyújt az érintettek által a vállalat az SDG-kkel kapcsolatos lépéseire vonatkozóan, jogosan megfogalmazott feltevésekre, aggodalmakra és elvárásokra (**lásd 2. lépés**) még akkor is, ha a kérdéses SDG nem szerepel a vállalat által meghatározott prioritások között.

A mátrix hatáson módja a jelentésben szereplő lényegességi elemzés grafikus ábrázolásának, melyen a **2. lépésben** azonosított prioritások a „gazdasági, környezeti és társadalmi hatások jelentősége” és „az érintettek értékelésére és döntéseire gyakorolt hatás” összefüggésében helyezkednek el. Egy prioritásnak nem szükséges mindkét szempontból kiemelt fontosságúnak lennie ahhoz, hogy jelentéstételi szempontból fontosnak minősüljön.

A jelentés hitelességének és minőségének hangsúlyozása érdekében szakértői és független külső hitelesítést is alkalmazhatnak.

▼ Ime egy példa.

Az SDG-k közzétételi fontossági szintjének feltérképezése a gyakorlatban

➤ A Fenntartható Fejlődési Célok teljesítésének kommunikálása

Az SDG-k közös nyelvet kínálnak a jelentéstételhez. A Célok a fenntartható fejlődés értelmezésére szolgáló keretrendszerként abban is segíthetnek, hogy mi kerüljön előtérbe a jelentés narratívájában és hogy milyen formában hozzák nyilvánosságra a fenntartható fejlődés eléréséhez szükséges teljesítményt.

Számos vállalat már ír jelentést és kommunikál az SDG-k körébe tartozó ügyekről, mint például a klímaváltozás, a fenntartható vízgazdálkodás vagy a foglalkoztatás és tisztességes munka kérdései. A vállalat jelentéstételi gyakorlatának és kommunikációjának Fenntartható Fejlődési Célokhoz való igazítása azt jelenti, hogy egyrészt a teljesítményről az SDG-k eléréséhez elvárt teljesítmény tükrében beszélnek, másrészt hogy a beszámolót az SDG-k által használt nyelvezetbe igazítják, ezzel biztosítva az érdekelt felek közti párbeszéd lehetőségét.

Minden, a vállalat számára releváns SDG-vel kapcsolatban kommunikálhatóak az alábbiak:

- miért éppen ez a Cél vált fontossá és hogyan választották ki (például részletezni lehet, hogy hogyan történt az SDG-k közötti prioritások azonosítása, hogyan vonták be a folyamatba az érdekelt feleket);
- mik az adott Céllal köthető jelentős, pozitív vagy negatív hatások;
- melyek az adott SDG kapcsán megfogalmazott vállalások és mennyi a cél elérésének érdekében mutatott előrehaladás;
- mik az SDG-khez köthető hatások kezelésére kialakított stratégiák és gyakorlatok (például jogszabályok, rendszerek és olyan folyamatok, mint a due diligence).

A vállalat által meghatározott teljesítménymutatók és más indikátorok, melyek a hatásmérés és célkitűzési folyamat során lettek azonosítva - **a 2. és 3. lépésben** – fontos kiindulópontjai a jelentéstételhez felhasznált indikátorok kiválasztásának. Jelentéstételi és kommunikációs célokból ezek a teljesítménymutatók kiegészíthetők további indikátorokkal. Mindkét csoporthoz használható a **www.sdgcompass.org** oldalon található Fenntartható Fejlődési Célok tükrében leképezett üzleti teljesítménymutatók gyűjteménye.

Továbbá ahhoz, hogy a hátrányos helyzetű, marginalizált és kiszolgáltatott csoportokra tett hatásokról is be lehessen számolni, fontos, hogy olyan indikátorokat is használjunk, melyek társadalmi-gazdasági szempontok szerinti felbontást is lehetővé tesznek. Például nemi, életkori, faji és etnikai hovatartozás, fogyatékoság vagy más fontos jellemzők alapján történő bontást.

Azok a vállalatok, akik önálló fenntarthatósági jelentést adnak ki, csoportosíthatják a jelentésben szereplő információkat a kiválasztott SDG-k szerint, ezzel vezetve az olvasókat a vállalat számára fontos célok elérése érdekében mért teljesítmény bemutatásához.

Azok, akik az SDG-ket beépítik a már létező jelentéstételi és kommunikációs struktúrájukba, grafikus megoldásokkal, az SDG-ket ábrázoló ikonokkal emelhetik ki a célokra vonatkozó információkat. Emellett a tartalomjegyzékben jelölhetik a fejezetekhez tartozó SDG-ket. Például azok, akik olyan jelentésírási útmutatókat használnak a fenntarthatósággal kapcsolatos teljesítményük bemutatására, mint a GRI, a GRI tartalomjegyzéke mellett felsorolhatják az egyes pontoknak megfelelő SDG-ket.

A Fenntartható Fejlődési Célok gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi szempontokat egyesítenek és együttesen, mindhárom dimenzióban a fenntartható fejlődés elérésére irányulnak. A jelentéstétel és kommunikáció során a vállalatoknak is előnyére válik, hogy felismerik és világossá teszik a különböző szempontok közti összefüggéseket. Például, sok olyan kérdés, mint a társadalmi egyenlőség, egészség vagy a fenntartható fogyasztás és termelés több SDG-t is érint egyszerre. A vállalat számára is segítség lehet, ha megfogalmazza, hogy az egyik területen elért fejlődés hogyan járult hozzá más területek fejlődéséhez.

Köszönetnyilvánítás

A GRI, az UN Global Compact és az Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért (WBCSD) szervezete köszönetét fejezi ki mindazon egyéneknek, vállalatoknak és szervezeteknek, akik a kiadvány készítésének idején inspiráló javaslataikkal és visszajelzéseikkel hozzájárultak ennek az útmutatónak az elkészüléséhez.

Az eredeti szöveg szerkesztéséért és vizuális megjelenéséért köszönet a Radley Yeldar ügynökségnek, a magyar változat elkészítéséért pedig az acnecom ügynökségnek.

Nagya értékeliük a PwC, az IO Sustainability, a Svéd Nemzetközi Fejlesztési Együttműködési Ügynökség (Swedish International Development Cooperation Agency, Sida) és a Svéd Gazdasági Államtitkárság (Swiss State Secretariat for Economic Affairs, SECO) által nyújtott támogatást.

Az SDG Iránytű a GRI, a UN Global Compact és az Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért (WBCSD) munkatársai közös munkájának eredménye:

GRI

Vezető: Pietro Bertazzi (Bertazzi@GlobalReporting.org), Bastian Buck, Diana Danciu, Laura Espinach, Teresa Fogelberg, Anne Kullman, Punjanit Leagnavar és Rashmi van de Loenhorst

UN Global Compact

Vezető: Ole Lund Hansen (hansen4@un.org), Swati Chaudhary és Emmeline Skelton

WBCSD

Vezető: Mark Didden (Didden@wbcscd.org), Anaïs Blasco, Emily Grady, Rodney Irwin, Carina Larsfalten és Amanda Williams

Az SDG Iránytű magyarországi változata a BCSDH munkatársainak és partnereinek közös munkája.

BCSDH

Vezető: Márta Irén (iren.marta@bcscdh.hu)
Fordítás: Turányi Kinga
Lektorálás: Chikán-Kovács Eszter, Fertetics Mandy, Miklós Zsófia

Rólunk

United Nations
Global Compact

A GRI, az ENSZ Globális Megállapodása (UN Global Compact) és az Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért (WBCSD) szervezete által létrehozott SDG Iránytű három konzultációs időszak alatt vállalatoktól, kormányzati szervezetektől, oktatási intézményektől és civil szervezetektől érkezett tapasztalatait foglalja össze a világ minden tájáról.

GRI

A GRI (magyarul: Globális Jelentéstételi Kezdeményezés) egy független nemzetközi civil szervezet, amely 1997 óta élén jár a vállalati fenntarthatósági jelentéskészítés gyakorlatában. A GRI célja, hogy jelentéskészítési irányelvei és különböző érintettek alkotta hálózata segítségével a döntéshozók képesek legyenek lépéseket tenni egy fenntarthatóbb gazdaság és világ felé.

www.globalreporting.org

Az ENSZ Globális Megállapodása (UN Global Compact)

Az ENSZ Globális Megállapodása (UN Global Compact) arra kéri fel a vállalkozásokat, hogy stratégiáikat és működésüket az egyetemesen elfogadott emberi jogi, munkaügyi, környezetvédelmi és korrupcióellenes alapelveknek megfelelően alakítsák és lépéseikkel segítsék az ENSZ céljainak megvalósulását. 160 ország 8000 vállalatának részvételével ez a világ legnagyobb vállalati felelősségvállalási kezdeményezése.

www.unglobalcompact.org

Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért (WBCSD)

Az Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért (WBCSD) aktívan kívánja ösztönözni a globális üzleti közösséget az üzlet, a társadalom és a környezet számára fenntarthatóbb jövő megteremtésére. 200 tagvállalatával a WBCSD fórumként szolgál tagjainak az üzleti megoldások bővítésére és ezzel a status quo megváltoztatására.

www.wbcscd.org

Magyarországi Üzleti Tanács a Fenntartható Fejlődésért (BCSDH)

A Magyarországi Üzleti Tanács a Fenntartható Fejlődésért (BCSDH) az Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért (World Business Council for Sustainable Development, WBCSD) magyarországi szervezete. 74 tagvállalatán keresztül a BCSDH hozzá kíván járulni a magyar gazdaság és társadalom fenntartható fejlődéséhez.

www.bcscdh.hu

bcscdh

Magyarországi Üzleti Tanács a Fenntartható Fejlődésért
Business Council for Sustainable Development in Hungary

Jogi nyilatkozat

Ezt az útmutatót a GRI, a UN Global Compact és az Üzleti Világtanács a Fenntartható Fejlődésért (WBCSD) szervezete adja ki. Ez a kiadvány kizárólag általános útmutatóként szolgál és nem minősül szakmai tanácsadásnak. A kiadványban található információk speciális szakmai tanácsadás igénybevétele nélkül nem használhatók fel. Semmilyen közlés vagy garancia (kifejezett vagy hallgatólagos) nem adható a kiadványban szereplő információk pontosságára és teljességére vonatkozóan. Valamint a a GRI, a UN Global Compact, a WBCSD és tagjai (adott esetben), munkatársai és alkalmazottjai – a jogszabályban megengedett mértékben – nem ismernek el és nem vállalnak felelősséget, kötelezettséget, sem gondossági kötelezettséget a kiadványban található információk bárki általi felhasználásából vagy fel nem használásából adódó következményekre vagy az információk alapján történő döntéshozásra vonatkozóan.

További információ:

A weboldalon további források érhetőek el, melyek segítenek a vállalati stratégiát a Fenntartható Fejlődési Célokhoz igazítani.

A weboldalon megtalálható:

- **Ez az SDG Iránytű a megvalósítás 5 lépésének részletes leírásával és a vezetői összefoglaló külön letölthető dokumentumként.**
- **A 17 SDG tükrében leképezett, széles körben elismert forrásokból származó üzleti teljesítménymutatók folyamatosan frissülő gyűjteménye.**
- **A Fenntartható Fejlődési Célok elérése érdekében használható, folyamatosan frissülő üzleti eszköztár.**
- **Egy kétoldalas összefoglaló minden egyes Fenntartható Fejlődési Célról, azok üzleti szerepéről, valamint a hozzájuk kapcsolható szemléletes üzleti megoldásokról, indikátorokról és eszközökről.**

www.sdgcompass.org